

*Maryja drugą Ewą -
patrystyczna interpretacja
Rdz 3,15*

Oprac. Agata Popkowska

*Wprowadzam nieprzyjaźń między ciebie i
niewiastę, pomiędzy potomstwo twoje a
potomstwo jej: ono zmiążdży ci głowę, a ty
zmiążdżysz mu piętę. (Rdz 3,15)*

Rz 5,12-21

12 Dlatego też jak przez jednego człowieka grzech wszedł na świat, a przez grzech śmierć, i w ten sposób śmierć przeszła na wszystkich ludzi, ponieważ wszyscy zgrzeszyli...13 Bo i przed Prawem grzech był na świecie, grzechu się jednak nie poczytuje, gdy nie ma Prawa.

14 A przecież śmierć rozpanoszyła się od Adama do Mojżesza nawet nad tymi, którzy nie zgrzeszyli przestępstwem na wzór Adama. On to jest typem Tego, który miał przyjść.

15 Ale nie tak samo ma się rzecz z przestępstwem jak z darem łaski. Jeżeli bowiem przestępstwo jednego sprowadziło na wszystkich śmierć, to o ileż obficie spłynęła na nich wszystkich łaska i dar Boży, łaskawie udzielony przez jednego Człowieka, Jezusa Chrystusa.

16 I nie tak samo ma się rzecz z tym darem jak i ze [skutkiem grzechu, spowodowanym przez] jednego grzeszącego. Gdy bowiem jeden tylko grzech przynosi wyrok potępiający, to łaska przynosi usprawiedliwienie ze wszystkich grzechów. 17 Jeżeli bowiem przez przestępstwo jednego śmierć zakrólowała z powodu jego jednego, o ileż bardziej ci, którzy otrzymują obfitość łaski i daru sprawiedliwości, królować będą w życiu z powodu Jednego - Jezusa Chrystusa.

18 A zatem, jak przestępstwo jednego sprowadziło na wszystkich ludzi wyrok potępiający, tak czyn sprawiedliwy Jednego sprowadza na wszystkich ludzi usprawiedliwienie dające życie. 19 Albowiem jak przez nieposłuszeństwo jednego człowieka wszyscy stali się grzesznikami, tak przez posłuszeństwo Jednego wszyscy staną się sprawiedliwymi.

20 Natomiast Prawo weszło, niestety, po to, by przestępstwo jeszcze bardziej się wzmogło. Gdzie jednak wzmógł się grzech, tam jeszcze obficie rozlała się łaska, 21 aby jak grzech zaznaczył swoje królowanie śmiercią, tak łaska przejawiała swe królowanie przez sprawiedliwość wiodącą do życia wiecznego przez Jezusa Chrystusa, Pana naszego.

Tak też jest napisane:

Stał się pierwszy człowiek, Adam, duszą żyjącą, a ostatni Adam duchem ożywiającym.

Nie było jednak wprawdzie tego, co duchowe, ale to, co ziemskie; duchowe było potem.

Pierwszy człowiek z ziemi - ziemski, drugi Człowiek - z nieba. Jaki ów ziemski, tacy i ziemscy; jaki Ten niebieski, tacy i niebiescy.

(1Kor 15, 45-48)

Ewa bowiem jako dziewica nienaruszona poczęła słowo wężowe i zrodziła nieposłuszeństwo i śmierć. Wiarę natomiast i radość poczęła Dziewica Maryja, gdy jej anioł Gabriel zwiastował dobrą nowinę, że Duch Święty zstąpi na nią i Moc Najwyższego Swym cieniem ją ogarnie, że dlatego też to Święte, co się z niej narodzi, jest Synem Bożym. Odpowiedziała więc: „Niech mi się stanie według słowa twego”

Justyn, Dialog z Żydem Tryfonem

Jak Ewa mając Adama za męża, będąc jednak panną (dziewicą), przez swe nieposłuszeństwo stała się dla siebie i dla całego rodzaju ludzkiego przyczyną śmierci, tak Maryja mając wyznaczonego męża, pozostając jednak panną (dziewicą), przez swe posłuszeństwo, stała się dla siebie i dla całego rodzaju ludzkiego przyczyną zbawiania.

Stąd, choć Ewa była jeszcze panną, nazywa je Prawo małżonką (Adama) dla zaznaczenia, że zbawienie przechodzi na nią z Maryi. Bo tak tylko mogło to, co było związane, zostać rozwiązane przez zerwanie więzów. Pierwsze węzły zostały zerwane przez drugie i drugie uwolniły pierwsze. Pierwszy węzeł naciągnięty został przez drugi i drugi rozwiązał pierwszy.

Tak też węzeł nieposłuszeństwa Ewy został rozwiązany przez posłuszeństwo Maryi; co dziewica Ewa związała przez swą niewiarę, to Dziewica Maryja rozwiązała przez swą wiarę.

Ireneusz, Adversus Haereses 3,22

Słowo - budujące kazmaty śmierci - wślizgało się do Ewy jeszcze dziewicy, tak samo Słowo Boże budujące przybytek życia powinno wejść do Dziewicy aby ta sama płeć, która sprowadziła zgubę, doprowadziła do zbawienia. Ewa uwierzyła wężowi, Maryja uwierzyła Gabrielowi. Grzech Ewy, polegający na wierze okazanej diabłu, Maryja naprawiła wierząc aniołowi. Lecz powiesz, że Ewa wtedy nic nie poczęła ze słowa diabła.

Owszem, poczęła, bo odtąd słowo diabła było nasieniem (Rdz 3,15) które spowodowało jej ponizające posłuszeństwo i bóle porodowe (J 8,44; 1 J 3,12). Wreszcie Ewa urodziła diabła bratobójcę. Przeciwnie, Maryja wydała Tego, który miał kiedyś zapewnić zbawienie Izraelowi, swemu bratu według ciała i mordercy. Bóg zatem słowo swoje sprowadził do łona kobiety jako naszego dobrego Brata, aby zginęła pamięć złego brata. Stąd Chrystus musiał wyjść dla zbawienia człowieka, dokąd wszedł już człowiek potępiony (Rdz 4,1)

Tertulian, O ciele Chrystusa

PIEŚŃ O EWIE I MARYI

1

Dwie, piękne, dwie prawe – Ewa i Maryja
zostały zważone;
pierwsza stała się przyczyna śmierci, druga – życia

Refren: Chwała, Panie, Twej mądrości!

2

Chytróść pozbawiła Ewę szlachetności,
Odebrała jej rozsądek,
Maryja uczyniła rozum solą swojej prawości,[...]

17

Oczyma zobaczyła Ewa piękne drzewo,
w jej duszy błysła rada zdradzieckiego węża,
jej czyn przyniósł nieszczęście.

18

Uchem poczęła Maryja Niewidzialnego,
co przyszedł w głosie – w Jej łonie Moc się wcieliła.
Śmierć i szatan zapytali: „Kim On jest?”

19

Wtem usłyszeli radosny nad Nim śpiew aniołów:
„Oto zabójca śmierci, niszczyciel złego,
wesele niebian, nadzieja ziemian!”

PIEŚŃ O NAJŚWIĘTSZEJ PANNIE

13

Ewa ściągnęła na siebie winę,
Maryja była od niej zachowana,
by jako sługa
rozwiązać winy swojej matki,
i zniweczyła zapis dłużny,
podnosząc głos przeciw wszystkim pokoleniom.

14

Syn ziemi wniósł na świat
choroby i dolegliwości
i otworzył drzwi śmierci-
Syn Maryi wziął na siebie
cierpienia stworzenia
i dał mu w darze życie.

15

Nietknięta pozostała Maryja
w swym dziewictwie,
jak nie uprawiona ziemia rajska.
Z łona Jej
wyrosło drzewo
w miłości swej dające duszom życie.

PIEŚŃ O NAJŚWIĘTSZEJ PANNIE

7

Przez Maryję podniosła głowę
uniżona Ewa.

Maryja zrodziła Dziecię,
Pogromcę węża-
liście hańby
zmiały się w chwałę.

8

Dwie panny
ma ludzkość.

Jedna była przyczyną życia,
druga śmierci.

Przez Ewę śmierć przyszła,
przez Maryję życie.

9

Matkę z upadku
podniosła Córka.

Pierwsza okryła się
liśćmi hańby,
druga dała pierwszej
szatę chwały.

Dziewica, drzewo i śmierć były znakami naszej klęski. Dziewicą była Ewa – nie miała bowiem jeszcze męża, gdy została uwiedziona; było drzewo; była śmierć jako kara za Adama. Widzisz jak dziewica, drzewo i śmierć były dla nas znakami klęski? Patrz też, jak to samo stało się dla nas przyczyna zwycięstwa! Zamiast Ewy – Maryja, zamiast drzewa wiadomość dobrego i złego – drzewo krzyża, zamiast śmierci Adama – śmierć Pana.

Św. Jan Chryzostom

